

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น
วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๕๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๕๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ยืนต้น

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ยืนต้น

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๖๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๙๔๘,๙๔๕ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ๗๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒,๘๓๑,๕๘๓ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๖๖ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๗,๒๘๗,๗๙๔ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด ๕๙ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๕๐,๖๘๐ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้นที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมะพร้าว

๒.๑.๑ หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด ๒๗ จังหวัด จำนวน ๙,๐๗๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๑๘ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙,๑๘๘ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๖,๔๕๒ ไร่	(๗๑.๑๓%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๒,๐๐๗ ไร่	(๒๒.๑๓%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๖๑๑ ไร่	(๖.๗๔%)

๒.๑.๒ แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด ๒๗ จังหวัด จำนวน ๒๓,๓๖๒ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๓,๑๑๒ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๑๑,๘๗๓ ไร่	(๕๐.๘๒%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๑๐,๘๐๑ ไร่	(๔๖.๒๓%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๖๘๘ ไร่	(๒.๙๕%)

๒.๑.๓ ดิวแตร พื้นที่ระบาด ๒๒ จังหวัด จำนวน ๘,๒๖๓ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๐๗ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘,๓๗๐ ไร่)

๒.๑.๔ ดิววงวง พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๖๖ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๑.๕ หนอนพาราซ่า พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดชุมพร จำนวน ๙ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๒ ศัตรูปาล์มน้ำมัน

๒.๒.๑ หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๘๘ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๓ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๕ ไร่)

๒.๒.๒ หนอนปลอกเล็ก พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕ ไร่)

๒.๒.๓ หนอนหน้าแมว พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๑๒ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมาไม่พบการระบาด)

๒.๒.๔ ดั้วแรด พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๑,๘๔๑ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓๗ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๘๐๔ ไร่)

๒.๒.๕ ดั้วกู่หลาบ พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๑๗๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๓๑ ไร่)

๒.๒.๖ หนู ไม่พบการระบาด พื้นที่ระบาดลดลง ๑๑๗ ไร่

๒.๒.๗ โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๑๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๕ ไร่)

๒.๒.๘ โรคทะลายเน่า พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดตราด จำนวน ๒ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๒.๙ โรคยอดเน่า พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๘ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๒.๑๐ โรคใบไหม้ พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๖ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมาไม่พบการระบาด)

๒.๓ ศัตรูยางพารา

๒.๓.๑ โรครากขาว พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๑,๕๒๑ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๕๐๑ ไร่)

๒.๓.๒ โรคใบร่วง พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๗๐๙,๑๘๗.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๔๗๗.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๐๙,๖๖๕ ไร่)

๒.๓.๓ โรคเส้นดำ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖ ไร่)

๒.๔ ศัตรูกาแฟ

๒.๔.๑ หนอนเจาะลำต้น พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดชลบุรี จำนวน ๓๑ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๔.๒ มอดเจาะผลกาแฟ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดชลบุรี จำนวน ๒๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๑ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมะพร้าว

๓.๑.๑ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๒ ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนพาราซ่าทำลายไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์

๓.๑.๓ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.)

๓.๑.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิตขยายแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว

๓.๑.๕ ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามมะพร้าวในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.)

๓.๑.๖ ใช้กำดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรด และด้วงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อ โดยใช้เชื้อราเมตาตาไรเซีย (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๑.๗ ส่งเสริมให้เกษตรกรดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาด เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้ เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดและศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ

๓.๒ การควบคุมศัตรูปาล์มน้ำมัน

๓.๒.๑ รมรงค้ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดวัชพืชบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมัน อย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ แนะนำให้ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนหัวดำ หนอนปลอกเล็ก และหนอนหน้าแมว ทำลายไปเผาทิ้ง และใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๓ ใช้กำดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดและด้วงกุหลาบในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๔ ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตาตาไรเซียมจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๒.๕ สำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกด้วงแรด และด้วงกุหลาบทำลายระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ

๓.๒.๖ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่า โรคทะลายเน่า โรคยอดเน่า และโรคใบไหม้ของปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาดไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ

๓.๓ การควบคุมศัตรูยางพารา

๓.๓.๑ ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว โรคใบร่วง และโรคเส้นดำที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราแก่เกษตรกร

๓.๓.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคนขนาดคูกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก ซึ่งจะขุดลอกคูทุกปี

๓.๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาว โรคเส้นดำ และโรคใบร่วง

๓.๓.๔ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรครากขาวระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการ หรือใช้สารเคมีโพพิโคนาโซล 25% อีซี อัตรา ๓๐ ซีซีต่อน้ำ ๓ ลิตรต่อต้น ราวบริเวณที่เป็นโรครากขาว

๓.๓.๕ สำนักงานเกษตรจังหวัดที่พบการระบาดของโรคใบร่วง ร่วมกับการยางแห่งประเทศไทย ใช้โดรนพ่นสารเคมีควบคุมการระบาดตามคำแนะนำของการยางแห่งประเทศไทย เพื่อป้องกันและกำจัดโรคใบร่วงในพื้นที่ที่พบการระบาด

๓.๓.๖ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของสถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย โดยวิธีพ่น ดังนี้

- เบนโอมิล อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โพรปีเนป หรือ แมนโคเซป หรือ คลอโรราโลนิล อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- เฮกซาโคนาโซล อัตรา ๓๐ - ๔๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โพรปีโคนาโซล อัตรา ๑๐ - ๑๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- ไทโอฟาเนต-เมทิล อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

๓.๔ การควบคุมศัตรูกาแฟ

๓.๔.๑ ตัดแต่งต้นกาแฟให้ทรงพุ่มโปร่ง และควรกำจัดตัวเต็มวัยของหนอนเจาะลำต้นก่อนผสมพันธุ์ และวางไข่ ทำลายไข่ หรือหนอนระยะแรกที่พักออกจากไข่ ก่อนที่จะเจาะเข้าไปในลำต้นหรือกิ่ง หากพบการระบาดของรุนแรงให้พ่นสารฆ่าแมลง เฟนิโตรไธออน (ซูมิไธออน ๕๐ % อีซี) ในอัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ในระยะเวลาของช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม และเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม

๓.๔.๒ ตัดแต่งกิ่งที่ให้ผลแล้ว หรือกิ่งที่มีผลแห้งติดอยู่เพื่อกำจัดมอดกาแฟที่หลบซ่อนอยู่ และทำให้ทรงพุ่มกาแฟโปร่ง ไม่เกิดร่มเงามาก อย่าปล่อยให้ผลกาแฟที่สุกหรือผลกาแฟแห้งแล้วทิ้งให้ติดค้างอยู่บนต้น หรือผลกาแฟที่ร่วงหล่นลงสู่พื้นใต้ทรงพุ่ม ควรกำจัดออกไปจากพื้นที่เพาะปลูกให้หมด

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓

ภาคเหนือ

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนอนหัวดำ และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรคเส้นดำ และโรครากขาว
- กาแฟ ได้แก่ หนอนเจาะลำต้น และเพลี้ยหอย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนอนหัวดำ และด้วงแรด
- ยางพารา ได้แก่ โรครากขาว และโรคใบร่วง
- กาแฟ ได้แก่ หนอนเจาะลำต้น เพลี้ยหอย และโรคราน้ำค้าง

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนอนหัวดำ และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรครากขาว และโรคใบร่วง
- กาแฟ ได้แก่ หนอนเจาะลำต้น และเพลี้ยหอย

ภาคตะวันออก

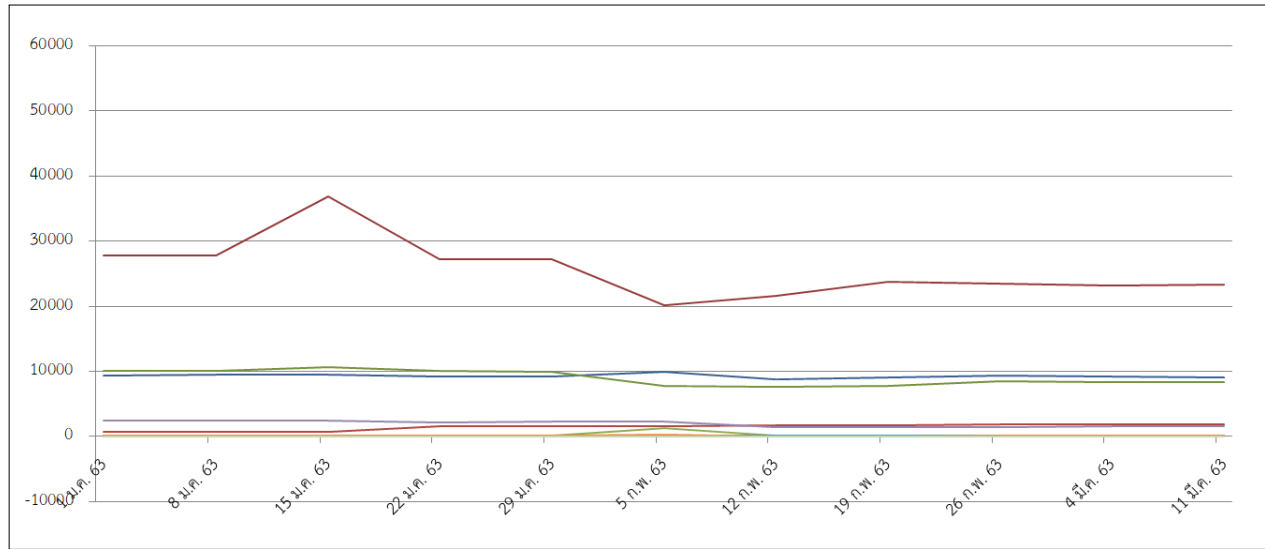
- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนอนหัวดำ และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรครากขาว และโรคใบร่วง

ภาคใต้

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ด้วงแรด และด้วงวง
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนอนหัวดำ และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรคใบร่วง และโรครากขาว
- กาแฟ ได้แก่ หนอนเจาะลำต้น และมอดเจาะเมล็ดกาแฟ

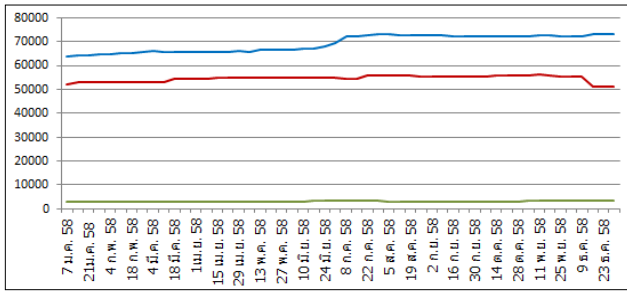
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๓

ภาพรวมทั้งประเทศ

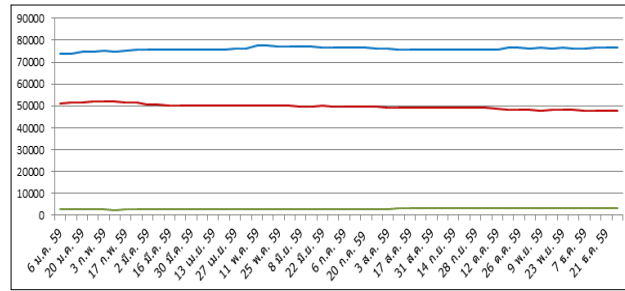

- หนอนหัวดำ - มะพร้าว ๙,๐๗๐ ไร่
- แมลงดำหนาม - มะพร้าว ๒๓,๓๖๒ ไร่
- ด่างแรด - มะพร้าว ๘,๒๖๓ ไร่
- ด่างวง - มะพร้าว ๖๖ ไร่
- หนอนพาราซ่า - มะพร้าว ๙ ไร่
- หนอนหัวดำ - ปาล์มน้ำมัน ๘๘ ไร่
- หนอนปลอกเล็ก - ปาล์มน้ำมัน ๖ ไร่
- ด่างแรด - ปาล์มน้ำมัน ๑,๘๔๑ ไร่
- ด่างกุหลาบ - ปาล์มน้ำมัน ๑๗๐ ไร่
- หนอนหน้าแมว - ปาล์มน้ำมัน ๑๒ ไร่
- หนุ - ปาล์มน้ำมัน (ไม่พบการระบาด)
- โรคลำต้นเน่า - ปาล์มน้ำมัน ๑๐๐ ไร่
- โรครากขาว - ยางพารา ๑,๕๒๑ ไร่
- โรครากเน่า - ปาล์มน้ำมัน ๒ ไร่
- โรคยอดเน่า - ปาล์มน้ำมัน ๘ ไร่
- โรครากขาว - ยางพารา ๑,๕๒๑ ไร่
- โรครากเน่า - ยางพารา ๗๐๙,๑๘๗.๕๐ ไร่
- โรครากเน่า - ยางพารา ๕ ไร่
- หนอนเจาะลำต้น - กาแฟ ๓๑ ไร่
- มอดเจาะผลกาแฟ - กาแฟ ๒๐ ไร่

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓

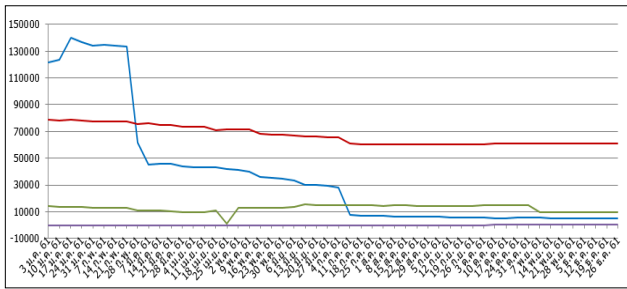
ปี ๒๕๕๘

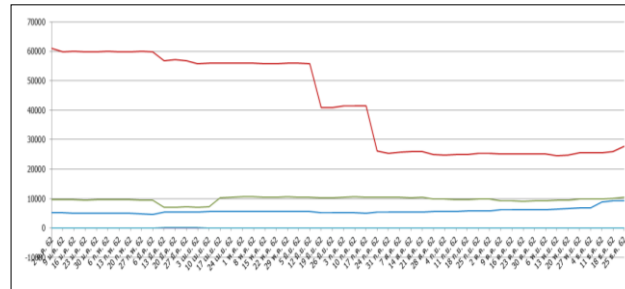
ปี ๒๕๕๙

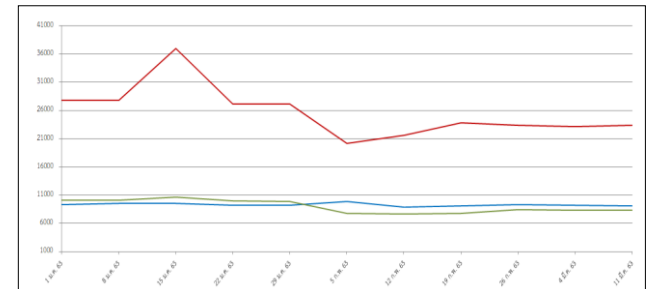
ปี ๒๕๖๐

ปี ๒๕๖๑

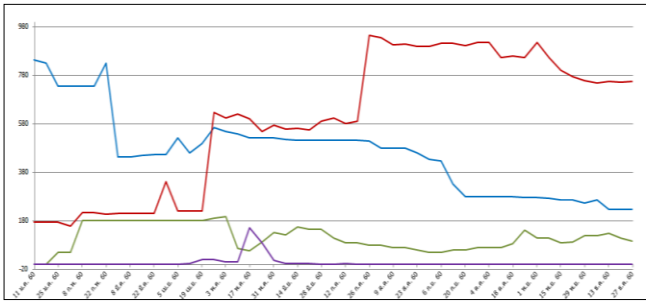
ปี ๒๕๖๒

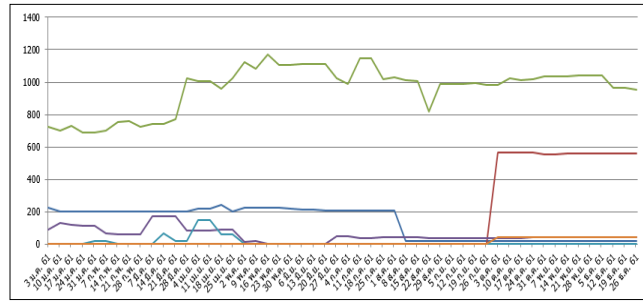
ปี ๒๕๖๓

- หนอนหัวดำ ๙,๐๗๐ ไร่
- แมลงดำหนาม ๒๓,๓๖๒ ไร่
- ตัวงแสด ๘,๒๖๓ ไร่
- ตัวงวง ๖๖ ไร่
- หนอนพาราซ่า ๙ ไร่

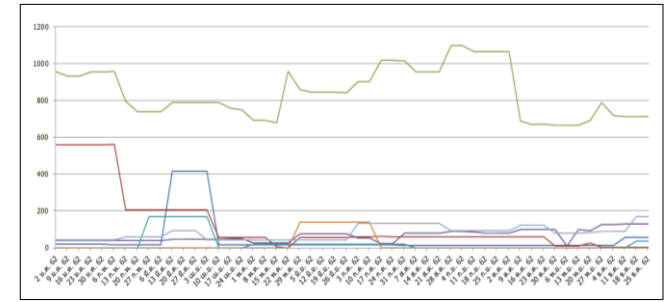
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูปลาน้ำจืด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓

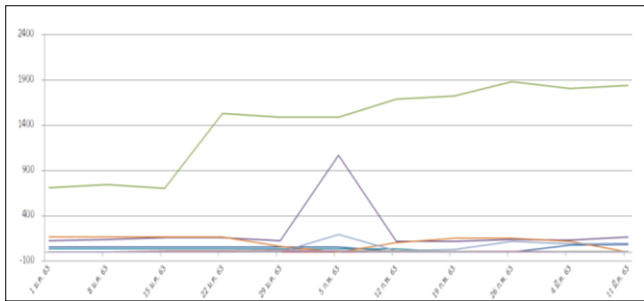
ปี ๒๕๖๐

ปี ๒๕๖๑

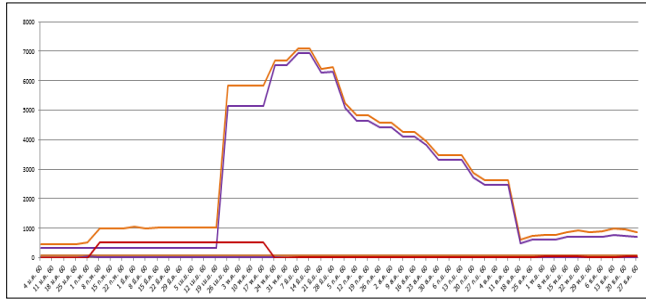
ปี ๒๕๖๒

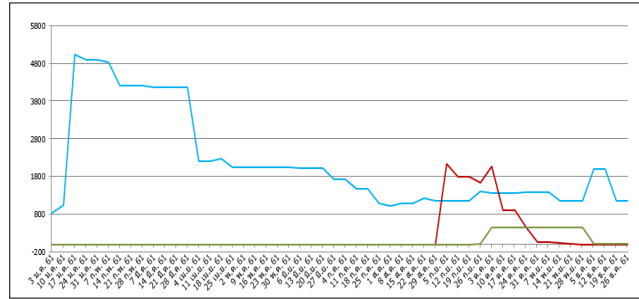
ปี ๒๕๖๓

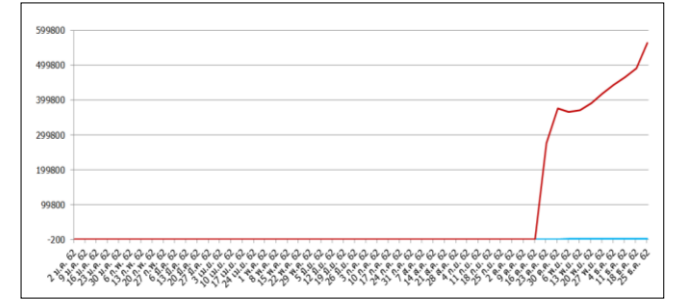
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของคัสโตรูยางพารา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓

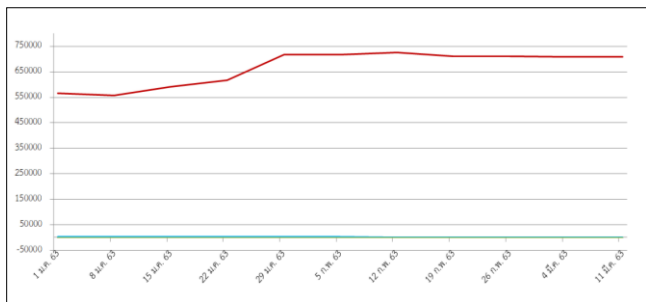
ปี ๒๕๖๐

ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

